

Спільна офіційна позиція

ГС «Українська Академія Педіатричних спеціальностей» та ГО «Всеукраїнська асоціація дитячої імунології» щодо проведення рутинної вакцинації (згідно з календарем щеплень) дітей та дорослих в Україні в умовах спалаху COVID-19 та заходів, що скеровані на обмеження поширення на території України випадків захворювань, спричинених новим коронавірусом (SARS-CoV-2)

Підставою для спільної позиції щодо проведення рутинної вакцинації (згідно з календарем щеплень) дітей та дорослих в Україні в умовах спалаху COVID-19 та заходів, що скеровані на обмеження поширення на території України випадків захворювань, спричинених новим коронавірусом (SARS-CoV-2), є питання, які надходять як від медичної спільноти, так і від громадян.

При підготовці даної позиції ми керувалися чинним наказом МОЗ України №2070 від 11.10.2019 р. «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні та Переліку медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1182-19>) та «Керівництвом з планової імунізації на час пандемії COVID-19 у Європейському регіоні ВОЗ» від 20.03.2020 р. (<http://www.euro.who.int/en/health-topics/communicable-diseases/rotavirus/publications/2020/guidance-on-routine-immunization-services-during-covid-19-pandemic-in-the-who-european-region-2020>).

Нижченаведені позиції ґрунтуються на необхідності забезпечити захист від інфекцій, що попереджаються вакцинацією. Будь-яке порушення в проведенні рутинної вакцинації, навіть на короткий час, призведе до зростання числа сприйнятливих осіб і, як наслідок, виникнення спалахів або зростання випадків вакцинокерованих інфекцій, у тому числі й випадків із важким перебігом вакцинокерованих інфекційних хвороб, що потребуватимуть госпіталізації, проведення інтенсивної терапії. В умовах розгортання спалаху COVID-19 значно зростає навантаження на мережу надання медичної допомоги та, відповідно, існують ризики кадрового дефіциту медичних працівників, дефіциту ліжкового фонду в стаціонарах, зниження спроможності надавати своєчасну, якісну та в достатньому обсязі допомогу. За цих умов можливе відволікання медичних працівників, персоналу медичних закладів на надання медичної допомоги пацієнтам з інфекціями, що можуть бути попереджені шляхом вакцинації. Крім того, як показує світовий досвід, перебіг інфекції, спричиненої SARS-CoV-2, може ускладнюватися бактеріальною суперінфекцією. Це обтяжує стан пацієнта, додатково потребує призначення антибіотиків та довшої вентиляційної підтримки.

У зв'язку з вищенаведеним, ми висловлюємо свою позицію:

1. Ми підтримуємо дії КМУ та, зокрема, МОЗ України, скеровані на боротьбу зі спалахом COVID-19, та заходи, що скеровані на обмеження поширення на території України випадків захворювань, спричинених новим коронавірусом (SARS-CoV-2).

2. Закликаємо дотримуватися чинних рекомендацій МОЗ України, а саме п.5.4 «Вакцинація під час контакту з інфекційним хворим» наказу МОЗ України №2070 від 11.10.2019 р. «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні та Переліку медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень», у якому зазначено, що контакт з інфекційним хворим, карантинні заходи не є протипоказанням до проведення рутинної вакцинації дітей та дорослих, вакцинація дозволена.

3. Для зменшення кількості відвідувань бажане введення одночасно кількох вакцин, у тому числі комбінованих вакцин.

4. Не обмежувати доступність до вакцинації рекомендованими вакцинами, вакцинації за станом здоров'я.

5. Зважаючи на спільність контингенту щодо важкого перебігу COVID-19 та схильності до інвазивної пневмококової інфекції, ускладненого перебігу грипу, рекомендуємо надавати пріоритетність вакцинації проти грипу та пневмококової інфекції. А саме: особи віком старше 65 років (основна група ризику важкого перебігу COVID-19), особи із супутніми захворюваннями (вади серця, хронічні захворювання легень, аспленія), у т.ч. ВІЛ-інфіковані пацієнти, пацієнти із первинними (вродженими) імунодефіцитами.

6. Вчасна ревакцинація для профілактики правця, особливо перед початком сезону польових робіт, рибальства, полювання та туризму. Найвища захворюваність та смертність від цієї інфекції відмічається саме в осіб літнього віку, які традиційно задіяні у сільськогосподарській діяльності на присадибних ділянках. Лікування генералізованих форм потребує тривалої респіраторної підтримки за допомогою апарату ШВЛ. У зв'язку з очікуваним дефіцитом апаратів ШВЛ в умовах пандемії COVID-19, вакцинація усіх дорослих пацієнтів без вікових обмежень є завданням лікарів первинної ланки.

7. При організації проведення вакцинації в закладах охорони здоров'я необхідно суворо дотримуватися правил інфекційного контролю.

8. Для забезпечення захисту медичних працівників та осіб, що потребують вакцинації, рекомендуємо дотримуватися наступних правил:

- 8.1. Обмежити відвідування закладу охорони здоров'я без нагальної потреби. Разом з тим вважаємо, що відвідування медичного закладу з метою отримання вакцинації є виправданим в умовах пандемії COVID-19.
 - 8.2. Мінімізувати до раціонального візити пацієнтів до закладу охорони здоров'я. При цьому використовувати кожний візит до закладу охорони здоров'я для можливості отримати щеплення.
 - 8.3. Розділяти маршрути осіб, що звернулися до закладу охорони здоров'я з приводу отримання вакцинації, планового огляду, та осіб, що звернулися з інших причин. У разі неможливості забезпечити окремі маршрути пацієнтів, визначити години для прийому осіб, що звертаються з приводу гострого захворювання, та осіб, що звертаються для проведення вакцинації.
 - 8.4. Чітко визначати час візиту для проходження щеплення з метою уникнення черг. У випадку черги забезпечити відстань між відвідувачами щонайменше одного метра (оптимально – 1,5–2 м).
 - 8.5. Медичний персонал має проводити огляд перед вакцинацією, при проведенні вакцинації з використанням засобів індивідуального захисту (медична маска, захисні окуляри/щиток, рукавички, медичний халат/костюм).
 - 8.6. На період проведення карантинних заходів щодо COVID-19 не рекомендовано проводити вакцинацію особам з респіраторними симптомами.
9. Позиція може змінюватися відповідно до зміни ситуації з COVID-19.

Марина Маменко

Голова правління ГС «Українська Академія Педіатричних спеціальностей», професор, д.мед.н.

Людмила Чернишова

Голова правління ГО «Всеукраїнська асоціація дитячої імунології», професор, д.мед.н.